

В. М. Русанівський

Білодід Іван Костянтинович

БІЛОДІД Іван Костянтинович (16 (29). 08. 1906, с. Успенське Верхньодніпров. пов. Катериносл. губ., нині с. Успенка Онуфріїв. р-ну Кіровогр. обл. – 21. 09. 1981, Київ) – мовознавець. Батько [О. Білодіда](#). Доктор філологічних наук (1952), професор (1953). Академік АН УРСР (1957) та АН СРСР (1972). Заслужений діяч науки УРСР (1966). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1971), Державна премія СРСР (1983). Державні нагороди СРСР. Учасник 2-ї світової війни. Закінчив Харківський педагогічний інститут профосвіти (1932). Викладав мовознавчі дисципліни в закладах вищої освіти України. Від 1946 працював у Інституті мовознавства АН УРСР і одночасно – у Київському університеті (від 1956 – професор). Міністр освіти УРСР (1957–62), директор Інституту мовознавства АН УРСР (1961– 81), віце-президент АН УРСР і академік-секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства АН УРСР (1963–78), голова Українського комітету славістів (1964–81), від 1966 – відповідальний редактор ж. «Мовознавство». Відповідальний редактор кн. «Курс історії української літературної мови» (т. 1–2, 1958– 61), «Сучасна українська літературна мова» (т. 1–5, 1969–73).

Досліджував мову творів українських письменників 19–20 ст. (І. Франка, М. Коцюбинського, Лесі Українки, М. Рильського, Ю. Яновського, О. Довженка) та історію українського мовознавства: «Питання розвитку мови української радянської художньої прози», «Мова творів Олександра Довженка» (обидві – 1955). Автор кількох праць з історії української та російської мов: «Вчення М. В. Ломоносова про три стилі і його значення в історії російської і української літературних мов» (1961), «Києво-Могилянська академія і розвиток східнослов'янських літературних мов XVII–XVIII ст.» (1973). Разом з [Є. Кудрицьким](#) 1970 видав

«Граматику слов'янську» І. Ужєвича. Чимало праць присвятив шкільній освіті. Його соціолінгвістична спадщина, зокрема праці «Розвиток мов соціалістичних націй СРСР» (1963), «Ленинская теория национально-языкового строительства в социалистическом обществе» (1972), «Мова і ідеологічна боротьба» (1974), не витримала випробування часом.

Основні праці

Вибрані твори: В 3 т. К., 1986.

Рекомендована література

1. Цілуйко К. К. Іван Костянтинович Білодід: До 50-річчя з дня народж. // УМШ. 1956. № 5;
2. Жовтобрюх М. А. І. К. Білодід: До 60-річчя з дня народж. // УМЛШ. 1966. № 9;
3. Іван Костянтинович Білодід: Бібліографія вчених УРСР. К., 1976.

Бібліографічний опис:

Білодід Іван Костянтинович / В. М. Русанівський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40779>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).